

Sygn. akt I C 1295/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Katarzyna Pilch

Protokolant: staż. A. M.

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) we W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwotę 659,89 zł (sześćset pięćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym naliczanymi od kwoty 659,89 zł od dnia 03 listopada 2014 r. do dnia 21 października 2015 r.;

II. zapłatę kwoty zasądzonej w punkcie I wyroku rozkłada na 7 (siedem) rat miesięcznych, z których raty:

- od 1. do 6. w wysokości 100 zł (sto złotych) każda,
- a rata 7. w wysokości 59,89 zł (pięćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) oraz odsetek umownych zasądzonych w punkcie I wyroku

płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następującego po tym, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok – wraz z odsetkami umownymi w razie opóźnienia płatności poszczególnych rat;

III. odstępuje od obciążania pozwanej kosztami procesu.

Sygn. akt I C 1295/15

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą we W. wniosła w dniu 03 listopada 2014 r. pozew przeciwko A. K. o zasądzenie kwoty 659,89 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego od dnia 03 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu powód podał m.in., że w dniu 22 sierpnia 2012 r. powódka i pozwana zawarły umowę pożyczki, na podstawie której pozwana otrzymała kwotę pieniężną i zobowiązała się do jej zwrotu w sposób określony w umowie. Na udzieloną pozwaną pożyczkę składały się: kwota 1.100 zł wypłaconej pożyczki, kwota 326,41 zł prowizji za udzielenie pożyczki oraz składka ubezpieczeniowa w wysokości 205,64 zł. Pozwana zobowiązała się spłacić pożyczkę w 9 miesięcznych ratach w wysokości 196,78 zł, począwszy od dnia 14 września 2012 r., za wyjątkiem ostatniej raty korygującej w wysokości 196,81 zł. Pozwana dokonała spłat na łączną kwotę 1.180,68 zł, po czym zaprzestała realizacji

zobowiązań wynikających z umowy pożyczki. Powód wypowiedział zatem pozwaną umowę w dniu 17 września 2013 r. wzywając ją jednocześnie do zapłaty zaległości, pod rygorem postawienia w stan wymagalności całej pozostałej do zapłaty kwoty zadłużenia, powiększonej o odsetki umowne za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Zaległość pozwaną na dzień wypowiedzenia wynosiła 581,42 zł. O wypowiedzeniu pozwaną poinformowano pismem z 08 listopada 2013 r. Pomimo upływu wyznaczonego terminu pozwana nie spłaciła zadłużenia, zatem z dniem 13 grudnia 2013 r. wypowiedzenie stało się skuteczne. Powódka wezwała pozwaną do zapłaty, lecz bezskutecznie. Na dzień wniesienia pozwu na zadłużenie pozwaną składały się kwoty: 563,34 zł tytułem niespłaconego kapitału i 96,55 zł tytułem skapitalizowanych odsetek umownych.

(pozew : k. 4 – 9)

Na rozprawie w dniu 14 października 2015 r. pozwana uznała żądanie pozwu w całości i wniosła o rozłożenie należności na raty.

(oświadczenie pozwaną : k. 37)

Na podstawie zarządzenia z 30 grudnia 2014 r. sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. w dniu 22 sierpnia 2012 r. zawarła z pozwaną A. K. umowę pożyczki o nr (...), w ramach której A. K. otrzymała pożyczkę w kwocie 1.632,05 zł z przeznaczeniem na dowolny cel. Na udzieloną A. K. pożyczkę składały się : kwota 1.100 zł kapitału, kwota 326,41 zł prowizji oraz składka ubezpieczeniowa w wysokości 205,64 zł. Zgodnie z pkt 3.1 umowy, A. K. pożyczkę miała spłacić w 9 miesięcznych ratach w wysokości po 196,78 zł, począwszy od dnia 14 września 2012 r., za wyjątkiem ostatniej raty korygującej w wysokości 196,81 zł. Według pkt 4.1 umowy, w przypadku niespłacenia dwóch pełnych rat pożyczki w określonych w umowie terminach, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. miała prawo do pisemnego wypowiedzenia umowy w terminie 30 dni i postawienia całej pozostałej do spłaty kwoty pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności. Postawienie kwoty pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności, zgodnie z pkt 4.2 umowy, uprawniało pożyczkodawcę do pobierania odsetek za opóźnienie w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP obowiązującej w dniu powstania opóźnienia od kwoty udzielonej pożyczki.

Dowód : - umowa pożyczki – k. 23 – 24.

Pozwana wpłaciła na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwotę 1.180,68 zł, po czym zaprzestała realizacji zobowiązań wynikających z umowy pożyczki.

Okoliczność bezsporna.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. pismem z dnia 08 listopada 2013 r. wypowiedziała A. K. umowę pożyczki z dnia 22 sierpnia 2012 r. z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia i wskazała, że zadłużenie A. K. według stanu na dzień 05 listopada 2013 r. wynosiło 581,42 zł.

Dowód : - wypowiedzenie umowy pożyczki – k. 22.

Pomimo upływu wyznaczonego terminu A. K. nie spłaciła zadłużenia. W dniu 13 grudnia 2013 r. upłynął okres wypowiedzenia i stało się ono skuteczne. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. wezwała A. K. do zapłaty, lecz bezskutecznie. W dniu 03 listopada 2014 r. na zadłużenie pozwaną składały się : kwota 563,34 zł tytułem niespłaconego kapitału oraz kwota 96,55 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek umownych.

Okoliczności bezsporne.

A. K. zamieszkuje wspólnie z rodzicami i sześcioletnią córką. Według stanu na dzień zamknięcia rozprawy (14 października 2015 r.) pozwana jest zatrudniona jako sprzątaczką w połowie wymiaru czasu pracy i osiąga dochód w

wysokości 684 zł netto. Pozwana nie ma innych dochodów ani oszczędności, nie może pracować w większym wymiarze czasu pracy, gdyż musi odprowadzać córkę do przedszkola. Pozwana miesięcznie przekazuje rodzicom kwotę 400 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów utrzymania. Aktualnie toczy się postępowania sądowe w sprawie alimentów dla córki pozwanej. Pozwana ma możliwość spłacenia kwoty żądanej w pozwie w miesięcznych ratach po 100 zł.

Dowód : - zeznania pozwanej A. K. – k. 27 – 38.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle całokształtu materiału dowodowego powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości. Jednocześnie zachodziły przesłanki do rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia pieniężnego.

Okoliczności faktyczne, które dla rozstrzygnięcia sprawy miały najistotniejsze znaczenie, były w znacznej części bezsporne. Wynikały z twierdzeń pozwu, które strona przeciwna wyraźnie przyznała (jak zawarcie umowy z powódką, niespłacenie należności na rzecz powódki, wysokość długu). Ponadto potwierdzały je dokumenty dołączone do akt sprawy, w szczególności umowa pożyczki i wypowiedzenie umowy. W toku postępowania nie ujawniły się okoliczności, które mogłyby nasuwać uzasadnione zastrzeżenia co do prawdziwości wymienionych dokumentów czy zgodności z prawdą zawartych w nich oświadczeń. Ich mocy dowodowej i wiarygodności pozwana również nie podważała.

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się także na zeznaniach pozwanej A. K.. Służyły one ustaleniu okoliczności dotyczących aktualnej sytuacji osobistej i majątkowej pozwanej. W ocenie Sądu, zeznania pozwanej w tym zakresie stanowiły wiarygodne źródło ustaleń faktycznych. Pozwana wypowiadała się logicznie i spójnie, a jej zeznania prowadziły do wniosków zbieżnych ze wskazaniami wiedzy, doświadczenia życiowego zwłaszcza, że na rozprawie w dniu 14 października 2015 r. okazała ona zaświadczenie o zarobkach, potwierdzające jej oświadczenie o osiągniętych dochodach.

Z uzasadnienia pozwu wynikało, że dochodzona suma pieniężna stanowi niezapłaconą przez pozwaną część należności (wraz z należnościami ubocznymi) na rzecz powódki z tytułu umowy pożyczki. Zatem powództwo podlegało ocenie przede wszystkim na gruncie przepisów art. 720 – 724 k.c., regulujących umowę pożyczki.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. (...) Stosownie do art. 354 § 1 i 2 k.c., dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom; w taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel. Jak zaś stanowi art. 723 k.c., jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

Jak wskazano powyżej, pozwana nie zakwestionowała ani faktu zawarcia umowy pożyczki, ani jej treści, a co za tym idzie – obowiązku zapłaty na rzecz powódki i wysokości kwoty dochodzonej w pozwie. Stanowisko pozwanej koncentrowało się wokół kwestii rozłożenia spłaty zasądzonego świadczenia na raty, z uwagi na trudną sytuację majątkową i osobistą. Zarazem nie budziło wątpliwości, że pozwana istotnie nie spłaciła w całości pożyczki zgodnie z umową, co uprawniało powoda – zgodnie z pkt 4.1 umowy pożyczki – do wypowiedzenia umowy. W rezultacie nie zachodziły okoliczności podważające zasadność i wysokość powództwa.

Sąd przyjmując, iż roszczenie powoda co do zasady i wysokości jest uzasadnione orzekł w przedmiocie odsetek kierując się art. 481 § 1 i 2 k.c., w myśl którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi; jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Pozwana niewątpliwie pozostaje w opóźnieniu w spłacie na rzecz

powódki kwoty 563,34 zł oraz skapitalizowanej kwoty odsetek w wysokości 96,55 zł, tj. łącznie kwoty 659,89 zł. Z uwagi zatem na treść zgłoszonego żądania, zgodnie z którym powódka domagała się zasądzenia odsetek od kwoty 659,89 zł od dnia wniesienia pozwu oraz przy uwzględnieniu zapisu pkt 4.2 umowy z dnia 22 sierpnia 2012 r., Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego (...) w stosunku rocznym od kwoty 659,89 zł od dnia 03 listopada 2014 r. do dnia 21 października 2015 r. (tj. od dnia wniesienia pozwu do dnia wydania wyroku).

Sąd orzekł zatem w punkcie I wyroku na podstawie art. 353 § 1 k.c. w z. z art. 720 § 1 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c.

Jak już wskazano powyżej, Sąd uznał zarazem, że zachodzą przesłanki do rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia. Pozwana wskazywała, że nie stać jej na jednorazową spłatę całości należności, a byłaby w stanie uiszczać na rzecz wierzyciela kwoty nie większe niż ok. 100 zł miesięcznie. Przepis art. 320 k.p.c. przyznaje sądowi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach – możliwość rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia wyznaczenia odpowiedniego terminu do spełnienia tego świadczenia. W niniejszej sprawie za zastosowaniem art. 320 k.p.c. przemawiała dość trudna sytuacja osobista i materialna pozwanej, wyrażająca się w tym, że jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w wymiarze połowy czasu pracy, na jej utrzymaniu pozostaje sześciolatnia córka, otrzymuje niskie wynagrodzenie za pracę (684,48 zł) i częściowo pozostaje na utrzymaniu rodziców (z którymi wspólnie mieszka). W przekonaniu Sądu opisane okoliczności przemawiały za stwierdzeniem, że pozwana nie jest w stanie spłacić jednorazowo zasądzonego świadczenia i rozłożeniem świadczenia na raty. Zasądzenie świadczenia płatnego „jednorazowo” prowadziłoby do nałożenia na dłużniczkę obowiązku bardzo trudnego do wykonania, a z drugiej strony – do przyznania wierzycielowi uprawnienia iluzorycznego, bo niezapewniającego w praktyce możliwości zaspokojenia interesu majątkowego. Bardziej uzasadnione było rozłożenie świadczenia na raty, aniżeli ustanawianie w wyroku normy konkretnie – indywidualnej, która w obrocie prawnym okazałaby się mało skuteczna albo zupełnie nieskuteczna.

Sąd w punkcie II wyroku rozłożył zatem kwotę zasądzoną w punkcie I wyroku na 7 rat miesięcznych, z których raty od 1. do 6. wynoszą po 100 zł każda, natomiast rata 7. stanowi kwotę 59,89 zł oraz odsetki umowne zasądzone w punkcie I wyroku, płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok – wraz z odsetkami umownymi w razie opóźnienia w płatności poszczególnych rat. Ustalając wysokość rat Sąd wziął pod uwagę z jednej strony twierdzenia i zeznania pozwanej, według których nie stać jej obecnie na wpłaty większe niż ok. 100 zł miesięcznie. Z drugiej strony Sąd miał na uwadze usprawiedliwione interesy wierzyciela, który miał prawo oczekiwać otrzymania zapłaty w rozsądnym terminie i w kwotach, które będą miały dla niego odczuwalną wartość ekonomiczną. W konsekwencji Sąd ustalił stałą wysokość 6 pierwszych rat, które będą wynosiły 100 zł, rata 7. natomiast będzie stanowiła pozostałą do zapłaty, niższą niż raty od 1. do 6. część należności.

Sąd orzekł zatem na podstawie art. 320 k.p.c. jak punkcie II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. W ocenie Sądu, pomimo przegrania przez pozwaną procesu w całości, w sprawie zachodzą przewidziane w art. 102 k.p.c. przesłanki uzasadniające odstąpienie od obciążania jej całością kosztów procesu. Rozważając bowiem całokształt okoliczności sprawy, postawę pozwanej w toku procesu oraz jej sytuację osobistą i majątkową, uzasadniającą rozłożenie w punkcie II wyroku zasądzonego świadczenia na raty, Sąd uznał za zasadne odstąpienie od obciążania A. K. kosztami procesu, o czym orzeczono jak w punkcie III wyroku.

SSR Katarzyna Pilch